

SEDMA SEJA SKUPŠČINE ZP ISKRA

Angažirano odločanje

V sejni dvorani Iskrine poslovne stavbe v Ljubljani je bila v četrtek, 20. oktobra 7. seja skupščine ZP Iskra z obsežnim dnevnim redom in plodnim sodelovanjem delegatov. Takoj na začetku pa velja omeniti, da se je delo delegatov pri 5. točki dnevnega reda zopet zataknilo — odločitev o odobritvi sredstev za KTD dejavnosti za letošnje leto v višini 4.204.000 din kljub večkratnim usklajevanjem ni bila sprejeta.

Prvi dve točki dnevnega reda, pregled izvrševanja sklepov 6. seje Skupščine in poročilo o poslovanju SOZD Iskra od 1. 1. do 30. 6. letos, so delegati poslušali Bogdana Mohorja, sekretarja skupščine ZP, ki je ugotovil, da so nekateri sklepi še odprti ter da ostaja status Instituta za kakovost in metrologijo še vedno odprto vprašanje, o poslovanju pa je poročal Edvard Delopst, direktor področja za ekonomiko.

POSLOVANJE

Glede na datum tega zasedanja skupščine, je na voljo že nekaj „neuradnih“ rezultatov prvih devetih mesecev, da se lahko primerjajo — okvirno seveda — splošne težnje prvega polletja in prvega devetmesečja.

Splošna ugotovitev je, da so te težnje skoraj identične, tako na področju zunanjetrgovinskega poslovanja, kot na notranjetrgovinskem področju.

Poslovanje je bilo v primerjavi z istim obdobjem lani zadovoljivo, zlasti še na področju proizvodnje, pro-

duktivnosti, zunanjetrgovinske bilance in ustvarjanju celotnega prihodka, oz. dohodka. Iz ugotovljenih trendov je razvidno, da bodo naloge po srednjeročnem planu izvršene po predvidevanjih, ter da so doseženi rezultati solidna osnova za izpolnitev vseh zastavljenih nalog v letu 1977.

Neugodnejši pa je položaj na področju zaposlovanja, saj je predvidena rast presežena, čeprav ne v tolikšni meri, da ne bi bilo čutiti naporov za zaježitev. Prizadevanja v tej smeri, ki so bila intenzivna zlasti v zadnjih nekaj letih, pa še vedno niso dovolj uspešna, tako, da obstaja nevarnost vnovičnega ekstenzivnega zaposlovanja. Podatki, ki kažejo, da smo zaposlili do konca junija letos kar 1.400 novih delavcev, narekujejo potrebo po parcialni raziskavi v tej smeri, ki bo morala raziskati vzroke na vseh ravneh — v temeljnih delovnih organizacijah in na ravni SOZD.

Povzetek sanacijskih programov TOZD je prikazal ažuren, vendar

(Nadaljevanje na 2. strani)

NOVE IZVOZNO—UVOZNE POTI

Samoupravljanje tudi v zunanjetrgovinski dejavnosti

Obseg jugoslovanske zunanje-trgovinske menjave je v celotnem bruto dohodku udeležen že med 25 in 30 %, zato je povsem logično, da se tudi ta del gospodarske aktivnosti ustrezno samoupravno organizira. Ne vzdržno bi bilo, če bi ostala izvoz in uvoz izven vpliva in razvoja družbeno-ekonomskega sistema, ki je značilen za jugoslovansko družbo — izven socialističnega samoupravljanja.

In v tem je osnovna vsebina oziroma bistvo sprememb, ki jih vsebujejo vsi novi zakoni s področja zunanje trgovine — Zakon o deviznem poslovanju s tujino, Zakon o prometu blaga in storitev s tujino in Zakon o opravljanju gospodarskih dejavnosti v tujini. Kot je znano, smo vse te zakone sprejeli marca letos.

Značilnost zunanje-trgovinskega sistema v Jugoslaviji od osvoboditve pa doslej je bila v tem, da je bilo vodenje praktično centralizirano in dirigirano s strani zveznih institucij. Delovne organizacije so morale svoj priliv iz izvoza prodati v centralni devizni sklad, zvezne ustanove pa so za potrebe uvoza delile devize med koristnike. Ta delitev je potekala na različne načine in se je v teku let tudi precej spreminjala, vendar pa je bila vedno centralistična.

Če še nekoliko pobrskamo po zgodovini, lahko ugotovimo, da je strog centralistični sistem veljal v zunanjetrgovinski menjavi vse do leta 1965, ko so bile tudi na tem področju storjene nekatere spremembe. Korekcije zunanjetrgovinskih zakonov, sprejetih tisto leto, so določale, da so devize, v načelu sicer, last neposrednih izvoznikov, vendar pa je bila njihova uporaba omejena in nadzorovana z vrsto zunanjetrgovinskih instrumentov, le-ti pa so bili v glavnem vedno oblikovani in sprejeti brez bistvenega vpliva neposrednih proizvajalcev.

Razvoj družbeno-ekonomskih odnosov po letu 1965, torej v tem dobrem desetletju, je narekoval spremembo nove ustave ter iz nje izhajajočega Zakona o združenem delu. Ta dva dokumenta še bolj natančno opredeljujejo vlogo in mesto neposrednega proizvajalca ter mu zagotavljata ne-

odtujljivost pravic odločanja in razpolaganja z ustvarjenim dohodkom. Najpomembnejša sprememba je vsekakor v tem, da ne gre samo za razpolaganje z dohodkom iz poslovanja v domovini, pač pa tudi z dohodkom iz zunanjetrgovinske menjave, zlasti z izvozom.

Novi zunanjetrgovinski sistem predvideva, da se združeno delo vključi v upravljanje izvoznega in uvoznega dela gospodarstva s tem, da bo udeleženo pri:

- planiranju ekonomskih odnosov s tujino;
- oblikovanju zunanjetrgovinskih instrumentov, ki se nanašajo na koriščenje in uporabo deviz;
- oblikovanju zunanjetrgovinskih instrumentov, ki se nanašajo na pogoje najemanja posojil v tujini;
- oblikovanju meril in pogojev pospeševanja izvozne dejavnosti.

Združeno delo bo s pomočjo ustrezne organiziranosti v lastni delovni organizaciji lahko v svoji republiki neposredno vplivalo tudi na oblikovanje vseh enotnih meril s področja zunanjetrgovinske menjave, ki jih bodo sprejemali na ravni federacije, torej v „Zvezni interesni skupnosti za ekonomske odnose s tujino,“ in ki bodo enotno veljali za vso Jugoslavijo ter tako zagotavljali enotnost jugoslovanskega zunanjetrgovinskega sistema.

Analogno s pravicami pa združeno delo prevzema nase vse dolžnosti. Posebej je pri tem pomembno to, da postane soodgovorno pri nošenju rizika pri izvozu in uvozu, odgovorno pri uresničevanju načrtov zunanjetrgovinske menjave in svoji delovni organiza-

(Nadaljevanje na 3. strani)

S 7. zasedanja skupščine ZP Iskra.

Obisk kitajskega ministra za telekomunikacije

V petek, 21. oktobra je v okviru neuradnega obiska Zveznemu izvršnemu svetu Iskra obiskala kitajska delegacija pod vodstvom ministra za telekomunikacije Chung Fu Hsianga. Člani kitajske delegacije so bili še Liang Shien, direktor Akademije za ptt, Lin Yan, namestnik načelnika oddelka za mednarodno sodelovanje, Vang Nai Ta, namestnik načelnika industrijskega oddelka, več inženirjev in tehnikov, v delegaciji pa so bili tudi člani kitajske ambasade ter predstavniki zveznih organov za promet in ptt.

Kitajske goste je najprej sprejel generalni direktor ZP Iskra Jože Hujs, ki jih je seznanil z zgodovino rasti našega podjetja ter jim na kratko obrazložil širok proizvodni program, kjer je „lažje naštet tisto, česar ne proizvajamo, kot ostalo“.

Že v sprejemu pri generalnem direktorju v Ljubljani so se izoblikovale nekatere skupne točke, ki bi — čeprav je kakršnokoli sklepanje verjetno še preuranjeno — v prihodnosti utegnile predstavljati širše možnosti medsebojnega sodelovanja. Kitajski gostje so se

zlasti zanimali za naše telefonske centrale, izrazili pa so tudi upanje na izmenjavo šolanj strokovnjakov.

Po obisku v Iskrini ljubljanski poslovni stavbi so se kitajski delegati odpeljali v Kranj, kjer so si na Laborah ogledali moderno tovarno telekomunikacij, udeležili pa so se tudi razgovora z vodilnimi delavci tega obrata.

Kitajski gostje so se najbolj zanimali za nekatere težavnejše delovne operacije, ki jih izvajajo v tovarni, z zanimanjem pa so si naddrobno ogledali ves proizvodni potek.

Po uradnem delu srečanja so gostom v restavraciji te tovarne priredili kosilo.

Obe strani sta bili s srečanjem zadovoljni, saj so odkrili marsikatero potencialne možnosti bodočega sodelovanja, bodisi s strani Iskre kot vodilne slovenske in nemara celo jugoslovanske firme s tega področja, pa tudi s kitajske, ki bo potrebovala precej znanja, verjetno pa tudi naših izdelkov in tehnologije.

Stane Fleischman

Kitajski minister za PTT Chung Fu Hsiang je Jožetu Hujsu izročil darilo — značilno kitajsko ročno delo.

PRED VOLILNIMI KONFERENCAMI OO ZKS

Demokratski centralizem

Demokratski centralizem je temeljno načelo odnosov, organiziranja in delovanja zveze komunistov, vseh njenih članov, organizacij in vodstev. Omogočiti mora, da bo ZK sedanje in zgodovinske interese delavskega razreda v procesu javne idejne in politične diferenciacije razlogov in dokazov prakse nenehno usklajevala in uresničevala.

Demokratski centralizem mora biti torej v funkciji uresničevanja naprednih, revolucionarnih ciljev organizacije (tako pravi Franc Šetinc).

Zveza komunistov Slovenije se zavzema za zavestno doseganje odgovorne in samostojne aktivnosti vsega članstva, ugleda in zaupanja v organizacijo in njene organe. S tem zagotavlja učinkovitost in enotnost akcije Zveze komunistov, preprečuje dogovarjanje in vsiljevanje volje zaprtih skupin in manjšine, razkriva razlike in nasprotja med interesi in s tem preprečuje frakcionaško delovanje.

Demokratski centralizem se uveljavlja po teritorialnem principu (federacija, republika, občina OOK). V delovnih in sestavljenih organizacijah (tudi v Iskri) imamo svete ZK, ki povezujejo OOK. Ti sveti imajo predvsem vlogo usklajevanja interesov in akcij. Sklepi teh svetov (in njihovih sekretariatov) so obvezni šele potem, ko jih sprejmejo vse OOK, ki so svet ustanovile.

Načela demokratskega centralizma so torej jasna. Seveda pa se postavlja vprašanje, kdaj naj pride bolj do izraza demokracija in kdaj centralizem. To je bilo vedno odvisno od zgodovinskega obdobja, od okoliščin. Bolj poudarjeni centralizem je dopusten samo takrat, kadar to narekujejo posebne socialne razmere, v katerih poteka razredni boj. Toda tudi v tem primeru mora biti cilj, ustvariti pogoje za demokratske notranje odnose, ki so pogoj za demokratizacijo družbe sploh. Zavedati pa se moramo, da tudi demokratizacija odnosov v družbi vzvratno deluje na razvoj notranje partijske demokracije.

Pogoj za demokratsko oblikovanje politike je sam politični proces, ki mora biti speljan tako, da bo članstvo ZK lahko ustvarjalno v njem in sicer s pobudami, predlogi in kritiko. Zato morajo vodilni aktivisti uveljaviti sposobnost, da organizirajo in ustvarijo vse faze političnega procesa.

Stane Dolanc je zapisal, da mora ZK postati sodoben politični organizem, ki ga ne bodo omejevala dogmatična organizacijska načela. ZK mora uveljaviti svojo vodilno vlogo v sodobnih družbenih razmerah, v samoupravni družbi, z oblikami in metodami, ki ustrezajo tej vlogi in njenim organizacijskim načelom ter stopnji razvoja civilizacije, kulture in zavesti delovnih ljudi.

Stane Preskar

Šestdeset let OKTOBRA

Ko bomo praznovali v kratkem šestdeseto obletnico oktoberske revolucije, moramo poudariti predvsem njen svetovno zgodovinski pomen in pomen, ki ga je imela za pripravo in razvoj naše socialistične revolucije. Zato je treba prikazati zlasti tiste momente, ki od Marxa in Engelsa, prek Lenina in oktoberske revolucije v nadaljnjem razvoju družbenih odnosov doživljajo idejno, politično, moralno, teoretično in praktično potrditev. Samo tisti smotri in načini, razrednega boja, ki so preživeli trde zgodovinske preizkušnje, lahko dobijo polno priznanje in ob tem proslavljanju zaslužijo vso našo pozornost. Ko bomo ob proslavljanju kritično zrlili na bogastvo prehojene poti, moramo posebno pozornost presojati pomen in izkušnje oktobra za naš razvoj in ugotoviti vrednote, s katerimi mi bogatimo zakladnico revolucionarne teorije in prakse.

Zato naj se delovni ljudje, mladina in komunisti, seznanjajo predvsem s pomenom oktoberske revolucije za svetovno zgodovino in še posebej za naše delovsko in revolucionarno gibanje. Tako si bomo posredno ali neposredno nabrali tudi največ izkušenj za razreševanje bodočih nalog, ki stojijo pred celotno družbo na vseh področjih njenega delovanja, zlasti pa pri poglobljanju samoupravne socialistične demokracije in pri obrambi in zaščiti vseh njenih vrednot.

Svoj prispevek temu morajo dati družbenopolitične organizacije, marksistični centri, sredstva javnega obveščanja, založniška in kulturna dejavnost ter zlasti šole.

Tam, kjer je to mogoče, naj mestni oziroma občinski komiteji ZK priredijo svečane akademije. Pri tem se morajo spomniti tudi udeležencev oktoberske revolucije, ki živijo v njihovih sredinah. To enako velja za tista okolja, ki ne bodo imela realnih pogojev za takšno prireditve.

V šolah naj pri pouku zgodovine, v okviru krožkov in skozi druge primerne oblike aktivnosti učence, dijake in študente seznanjajo s pomenom oktobra in z našo revolucionarno preteklostjo ter z današnjimi nalogami na takšen način, da bo razvidna zakonitost in kontinuiteta tega razvoja. Če so za to realne možnosti, naj pred tem za učitelje zgodovine organizirajo ustrezna tematska in metodološka predavanja.

Založbe in razne knjižne zbirke naj posvetijo večjo pozornost predvsem tisti literaturi, ki na dostojen način obravnava duh in ideje oktobra.

Dušan Željcnov

Otvoritev rekonstruirane Tovarne feritov

DELOVNA ZMAGA OB 25-LETNICI — DELOVNA ODLIKOVANJA

Ob letošnjem praznovanju 25-letnice svojega obstoja je TOZD Feriti v Industriji elementov za elektroniko slavila tudi pomembno delovno zmago — otvoritev rekonstruirane tovarne.

Na slavnosti ob pomembnem jubileju so se 21. oktobra poleg članov kolektiva TOZD in predstavnikov delovne organizacije na tovarniškem dvorišču v Stegnah zbrali tudi številni gostje.

Med njimi so bili poslovni partnerji, sodelavci znanstvenoraziskovalnih ustanov, s katerimi sodeluje TOZD Feriti, predstavniki mesta Ljubljana, občine Ljubljana-Siška in Mozirje ter vodstvo in predstavniki družbenopolitičnih organizacij SOZD Iskra.

Predsednik DS TOZD Feriti Marko Mrak je v imenu TOZD še posebej pristrčno pozdravil podpredsednika republiške skupščine Vladimira Logarja, predsednika IS SO Ljubljana Albina Vengusta, predsednika SO Ljubljana-Siška Staneta Plemenitaša, predsednika SO Mozirje Franca Šarba, predsednika skupščine SOZD Iskra Vladimira Klavsa in generalnega direktorja Jožeta Hujsa.

Po govoru direktorja TOZD Feriti Dušana Dolničarja in predsednika SO Ljubljana-Siška Staneta Plemenitaša (njuna govora objavljam), je predsednik SO Stane Plemenitaš trem članom kolektiva TOZD Feriti izročil državna odlikovanja. Red dela s srebrnim vencem je prejel Pavle Šega, medaljo dela pa Magda Ulrih-Potočnik in Florjan Mlinar.

Za večletno uspešno delovanje na razvojno-inovativnem področju pri razvijanju tovarne je DS TOZD Feriti podelil priznanje tudi Institutu „Jožef Stefan“ v Ljubljani.

Ob tej priložnosti sta zbrane nagovorila tudi predsednik skupščine SOZD Iskra Vladimir Klavs, dolgoletni sodelavec nekdanjega Inštituta za

elektrozveze ter sedanji glavni direktor Industrije elementov za elektroniko Gojmir Blenkuš.

Oba govornika sta se spomnila težav v preteklem obdobju, ki so jih

delitev dela.

„In še na dve svoji obveznosti ne smemo pozabiti. Prva poteka v smeri uredničenja zakona o združenem delu navznoter in navzven, utrjevanja

Rekonstruirana Tovarna feritov praznuje 25-letnico svojega obstoja.

člani kolektiva prebродili smelo in solidarno, z združenimi močmi. Prehrojena pot ni bila lahka, vendar pa je bila polna tudi delovnih uspehov. S tem v zvezi sta oba govornika čestitala delovnemu kolektivu k pomembnemu jubileju.

Direktor DO IEZE Blenkuš je dodal, da jubilej sovпада z drugimi pomembnimi našimi praznovanji, s Titovimi in partijskimi jubileji. Naš prispevek ob tem naj bi bila poleg modernizirane proizvodnje, rekonstruiranega tehnološkega postopka in profesionalnih proizvodnih programov tudi uspešna vključitev v mednarodno

tujih, zahodnih tržiščih s 25 % svoje proizvodnje, je za sedanje obdobje tovarne feritov značilnih nekaj dejstev, ki bi jih želel posebej poudariti: ob tem ko vzdržujemo in povečujemo program elementov za zabavno elektroniko in drugo široko potrošnjo, smo uspeli povečati delež izdelkov za profesionalno elektroniko na četrtno celotne proizvodnje. To je eden izmed razlogov, da letos ob ugodni konjunkturi povečujemo vrednost celotne proizvodnje na 6,7 milijonov din, kar je za 60 % nad lanskim letom in s tem že presegamo srednjeročni program za l. 1978. Tako visok porast — pri povprečno 7 % povečanju cen je prav gotovo izjemen in dosegljivi smo ga lahko le ob sprotni vključitvi vse opreme, ki smo jo nabavili ob tej l. fazi rekonstrukcije tovarne.

Rekonstrukcija, ki jo ob današnjem prazniku formalno zaključujemo in je veljala okrog 35 milijonov din, nam daje še mnogo drugih možnosti: dograjeni objekt nam je kljub začasnemu gostovanju proizvodnje kondenzatorske keramike omogočil smotnejšo razporeditev delovnega procesa feritne proizvodnje in omogočil v bodoče postaviti še nekaj dodatne opreme. Uvedli smo novo tehnologijo oblikovanja brizganih feritov in mokrega prešanja feritnih magnetov v magnetnem polju, predvsem segmentov za male enosmerne motorje. Uvedli smo novo tehnologijo brušenja feritov, izpopolnili eno peč za sintranje in omogočili sintranje visokih profesionalnih kvalitiet. Potreben dušik uvajamo sedaj iz tekočega stanja in ga ne pridobivamo več iz amonijaka. S tem prispevamo tudi k zmanjšanju onesnaževanja okolja.

Na področju navitih komponent začnemo uvajati avtomatizacijo. Našo poslovno enoto v Ljubnem ob Savinji smo pred tednom dni preselili iz najetih v lastne proizvodne prostore, poslovni enoti v Solčavi pa uredili nove delovne prostore.

Z izvedeno rekonstrukcijo so se večini članov kolektiva izboljšali delovni pogoji in končno nam je uspelo uresničiti že toliko časa prisotno željo po organiziranju zdravstvenega varstva vsaj na delu tega Iskrinega kompleksa, ki mora biti le prehodna rešitev do postavitve zdravstvenega centra za ves kompleks.

Ko naštevamo dosežke sedanjega obdobja ne smemo mimo ugotovitve, da smo med redkimi proizvodnimi organizacijami, ki so uspelo uveljaviti premakljivi in omejeno premakljivi delovni čas, kar občutek svobode delavcev povečuje, produktivnost pa ob dobri organizaciji in ustrezni delovni zavešti večja.

Na teh osnovah doseženi ekonomski rezultati nam dajejo možnost, da ustvarjamo zadostno akumulacijo za odplačila

in razvijanja samoupravljanja. Druga naša obveznost pa izvira iz sprejetih nalog tako v okviru DO IEZE, kot SOZD, je še dodal glavni direktor Blenkuš.

Vsem, ki so kakorkoli pripomogli pri rekonstrukciji tovarne, se je toplo zahvalil v imenu delovne organizacije IEZE ter poudaril željo, da bi v bodoče še večkrat lahko sodeloval pri otvoritvah novih Iskrinih tovarn.

Viktorija Budkovič-Rayes

kreditov in nadaljnji razvoj ter solidne osebnе dohodke, ki letos niso več na repu sorodne industrije.

Seveda pa ima naše delovanje tudi senčne strani. Ena takih je letošnja stagnacija izvoza, ki komaj še pokriva uvoz za povečano proizvodnjo. Tudi stopnja zaposlitve je s 15 % previsoka, čeprav gre na račun pospešenega zaposlovanja v moziški občini, kjer si tega želijo, ne pa v že preobremenjeni Ljubljani.

Danes nas ta praznik praznuje že 250. V bodoče se v Feritih ne želimo hvaliti z velikostjo tovarne, merjeno po številu zaposlenih, ampak po tem, koliko nam bo porasla produktivnost in reproduktivna sposobnost. Poti za to so že začrtane in cilji postavljeni. Smo torej vsaj osveščeni, če naloge niso že v teku. S tem pa je velik del že opravljenega.

Naj nekaj tega omenim: v pripravi je 11. faza rekonstrukcije. Ta nas bo usposobila za proizvodnjo visoke profesionalne kvalitete tudi za potrebe armade, ki se že pripravlja v naših razvojnih oddelkih in Institutu „Jožef Stefan“ ter Institutu za kvaliteto in metrologijo, s katerima sodelujemo.

Delež proizvodov za profesionalno elektroniko bomo tako povečali, kar velja tudi za navite komponente. Ohraniti moramo vsaj sedanjo, dokaj visoko stopnjo osvajanja novih izdelkov elementov široke potrošnje, s poudarkom na novih izvedbah motorskih segmentov in elementov za barvno televizijo. Izpeljati moramo že začetni program računalniškega zasledovanja in kasnejše krmiljenje tehnološkega procesa proizvodnje feritov, ki ga pripravljamo z Iskrinim Centrom za avtomatsko obdelavo podatkov.

Trajno in z mnogo večjim tempom kot doslej, moramo uvajati elemente mehanizacije in avtomatizacije, predvsem v neprecenli del proizvodnje in kontrole, četudi jo moramo zaradi specifičnosti največkrat konstruirati sami.

Končno velja poudariti tudi cilje na področju družbenega standarda, ki naj bi, ob še ne zadovoljivo začrtanih stanovanjskih rešitvah v naslednjem letu prinesel sodobno restavracijo prav v našem objektu, za katero združujejo sredstva vse TOZD zgornjega dela tega kompleksa.

Načrtov in ambicij torej ne manjka. To dokazuje, da je miselnost kolektiva zdrava, da misli tudi na perspektivo in ne le na to, kako bo preživel.

Zdravo miselnost kolektiva in samoupravnih organov pa najbrž dokazuje tudi dejstvo, da kljub trem delom kolektiva na različnih krajih, ne prihaja do krnjenja samoupravnih pravic ob skladnem razvoju vseh enot in enakem upoštevanju zdravih lokalnih interesov. Načelo, ki so se ga oprijeli naši samoupravni organi pri vseh delitvah, ki niso vezane na predpise, je število zaposlenih.

Prav je, da se ob tej priložnosti zahvalim vsem, ki so Tovarni Feritov kakorkoli s svojimi deležem pomagali premagati težave prejšnjih let in izpeljali to, kar ob jubileju odpiramo.

Poleg mnogih članov kolektiva naše TOZD — bila bi to dolga vrsta imen, od predstavnikov republiške skupščine, občin Mozirje in Šiška, Ljubljanske banke, ZP ISKRA, do kolektivov posameznih TOZD IEZE in ne nazadnje strokovnih, predvsem finančne službe IEZE in TOZD Orodjarna.

Zahvaljujem se tudi vsem gostom in poslovnim partnerjem, ki prisostvujejo našemu slavu in s tem dokazujejo, da cenijo naše napore. Najbrž izražam mnenje celotnega kolektiva Feritov z ugotovitvijo, da bomo vaše zaupanje poplačali z nadaljnjim solidnim poslovanjem in družbenopolitičnim ponašanjem.

Naj ob koncu zaželim vsem članom kolektiva uspešno izpeljavo sedaj postavljenih ciljev, da si bomo tako ustvarili poleg sedanjega tudi dober jutri.

Nagrade za

Ob 25-letnici TOZD Feriti, je vrsta delavcev in zunanjih sodelavcev dobila priznanja za dolgoletno sodelovanje in prizadevanja na družbenopolitičnem in tehničnem področju. Nekateri izmed njih smo vprašali, kako gledajo na prehojeno pot. Odgovori so kaj različni, kot je različno tudi delo, ki so ga opravljali.

Ivo Močnik, razvijalec: „Že 25 let sem pri isti firmi. Začel sem v IEV v kemičnem sektorju, v oddelku feritov. Prve pionirske korake smo naredili pod vodstvom prof. Bogdana Zege v bivši lekarni nasproti Univerze. Prvi poizkusi so bili pač le poizkusi in uspehov ravno nisimo želi. Potreba po lončastih jedrih za električne filtre pa je bila velika.

Zaradi pomanjkanja prostora smo se preselili v Črnuče — v opuščeno mizarско delavnico, ki smo jo imenovali feritna delavnica. Izdelovali smo feritne palčke za medfrekvenčne transformatorje, ki se rabijo pri radijskih sprejemnikih.

Iz tega časa mi je ostal najbolj v spominu največji uspeh v mojem življenju. Krvava potreba je bila po mangan-cink feritu. Eksperimentirali smo in ga skušali proizvesti. Dolgo ni uspelo. Izdelava je bila moja naloga. Neke sobote sem izdelek spet pripravil in ga dal v peč. V ponedeljek zjutraj, ko sem prišel na delo, me je že čakal vodja Drnovšek in mi čestital: Uspelo ti je! 3.600 permeabilnosti! Kar verjeti nisem mogel. Dosegel sem potrebno kvaliteto, odgovarjajočo potrebam in svetovnim standardom.“

Martina Zajec, prodajni referent: „Že deset let sem zaposlena v Iskri, v Feritih. Začela sem v neposredni proizvodnji, delala nato v oblikovalnici in pri prešah ter se ob delu izobraževala. Najprej sem opravila strojepisni tečaj, zdaj pa hodim na ekonomsko srednjo šolo. Kot prodajni referent lahko rečem, da se kvaliteta iz leta v leto izboljšuje, kar se jasno izraža tudi na trgu, kjer imajo naši elementi vse večjo veljavo. Seveda pa ni še vse tako, kot bi želeli. Zelo sem vesela zadnjega uspeha naše tovarne — velike rekonstrukcije. Saj smo tako prodajniki dobili primeren prostor, v katerem lahko sproščeno delamo. Prej smo bili v strahotnem 'drenu' z drugimi, ki so opravljali čisto drugo delo. Zdaj pa je vzdušje, kakršnega si želim.“

Florjan Mlinar, tehnolog: „Že 15 let sem v Feritih. Ves čas sem se poleg rednega dela ukvarjal tudi z družbenopolitičnim dejavnostjo, bil sem predsednik sindikata, član delavskega sveta in zdaj sem sekretar ZK v naši tovarni. Predvsem sem vesel, da je sindikalna organizacija dobila svojo veljavo in mesto, ki ji pripada. Ni več servis za nabavo ozimnic, ampak nosilec družbenopolitič-

Med slavnostjo ob otvoritvi rekonstruirane tovarne in novega prizidka.

GOVOR DUŠANA DOLNIČARJA, DIREKTORJA TOZD FERITOV

Spoštovane tovarišice in tovariši.

Pred 25. leti se je v laboratoriju takratnega Instituta za elektrozveze začelo ukvarjati s feriti pet ljudi. Iz tega je zrasla najprej laboratorijska in nato obrtniška proizvodnja. Pred 11 leti je v okviru ISKRE na tem mestu stekla industrijska proizvodnja feritov z vsemi običajnimi in — pri tej tovarni tudi izrednimi — težavami.

Opisani 25-letni razvoj bi lahko označili že za lepo tradicijo pri sorazmerno novi vrsti materiala. Toda — morda malo neobičajno — v Feritih nismo pretirano ponosni na tradicijo. Pri sodobnem tempu napredka — predvsem v elektroniki, kot najhitreje se razvijajoči veji tehnike — je sposobnost „osvajati novo“ dosti pomembnejša od tradicije, ki včasih lahko deluje celo zaviralno. Sposobnost „osvajati novo“ pa nam ne sme pomeniti le samo hitrega razvoja novih sodobnih izdelkov, ampak tudi sposobnost hitrega osvajanja sodobnega načina poslovanja in tehnologije, naprednega gledanja na ekonomiko in ne nazadnje sposobnost osvajanja novih družbenih odnosov.

V Feritih se tega v veliki meri zavedamo in ni nas malo, ki imamo to, času priloga-

jočo se miselnost članov kolektiva, za največji uspeh pretekle dobe. V veliki meri je k temu najbrž pripomoglo dejstvo, da je kolektiv doživljal težke čase v začetku industrijskega proizvodnje in, da je bil prisiljen prelomiti zastarelo miselnost, če je hotel preživeti.

Če kdaj, moramo danes poudariti, da smo to lahko dosegli, le s pomočjo in pod ekonomskim okriljem velike Iskrine Industrije elementov za elektroniko.

Ne želim podrobno razlagati prehojene poti tovarne, ta je opisana v brošuri, izdani ob jubileju, rad pa bi opredelil sedanost in bodoče načrte.

Če je bilo l. 1973 prelomno, ker smo uspeli izvesti sanacijo tovarne, je prav gotovo l. 1977 mejnik, ob katerem iz faze konsolidacije prehajamo v progresivno temeljno organizacijo združenega dela.

Med tem ko so značilnosti prejšnjega obdobja: selekcioniranje programa proizvodnje samih feritov, izrinjenje tujih dobaviteljev z jugoslovanskega tržišča s konkurenčno kvaliteto, ceno in dobavnimi pogoji, z uvedbo programa navitih komponent s feritnimi jedri in tako z dobrim poznavanjem lastnosti osnovnega materiala, vplivnje na njihove racionalne rešitve, izkušnje pri proizvodnji navitih komponent pa uporabljene nazaj za izboljšanje lastnosti feritov, sočenje tovarne s konkurenco na

Direktor TOZD Feriti Dušan Dolničar prejema priznanje za svoje delo.

prehojeno pot

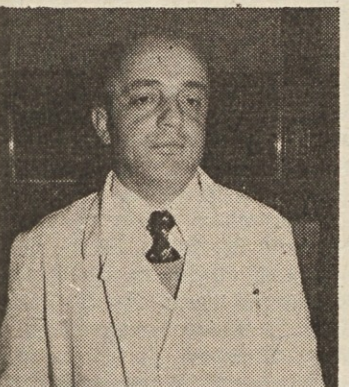

nega dogajanja in tribuna delavcev v združenem delu. Tudi ZK naše TOZD smo kadrovsko okrepili. Številčno smo sorazmerno močni — osnovna organizacija šteje 23 članov.

Ob zadnji rekonstrukciji v tovarni pa so se tudi možnosti za strokovno delo zelo izboljšale, saj smo dobili potrebne prostore in tudi potrebne opreme je več, ki jo rabimo pri svojem delu. Tehnologijo dela smo prilagodili potrebam standarda na delovnem mestu. Naše delo je sorazmerno grdo in smo nekoč veljali za najbolj umazano tovarno v Iskri. Danes pa je delo čisto, kar je uspeh sodobne tehnične opreme in vlaganja tehnološkega znanja."

Magda Ulrich, referent za kadre: „V tovarni sem že 20 let in sem padla že v pionirske pogoje v delavnici ob stari cerkvi v Šiški. Od vsega začetka sem delala v administraciji in sem bila „Micka za vse“. Treba se je bilo lotiti vsega administrativnega dela, posredovati mnenja, opraviti na tisoče nalog — vse to s komaj primerno tehniko in možnostmi. Ob vsem tem pa nas je pestil še slab poslovni položaj in celo ob preselitvi leta 1964, ko smo se preselili v novo tovarno, smo bili gospodarsko še vedno vprašljivi. Bili smo pod prisilno upravo. Gotovo je bila socialna negotovost že kar kritična, plače so bile osemdesetodstotne... Šele zadnja leta smo prišli na zeleno vejo in rekonstrukcija tovarne letos je le krona našega dela.“

Pavle Šega, mojster v oblikovalnici: „Začeli smo čisto po pionirsko in obrtniško. Delo je bilo ročno, delovni pripomočki zastareli in izrabljeni — temu primerni so bili tudi naši izdelki. Delali smo v umazanih prostorih in že narava dela in neodgovarjajoči prostori niso dovolili niti poštenega čiščenja. Z izpopolnjevanjem tehnologije pa so se tudi delovni pogoji bistveno izpopolnili. Imamo najsodobnejša orodja in strojno opremo, postopek se je, lahko rečem, spremenil za 99 %.“

Samo za primerjavo naj povem: nekoč smo izdelali 250 kosov feritnih lončkov dnevno, zdaj pa jih izdelamo 7.000. Pri tem pa je delo neprimerno lažje, bolj čisto in kvaliteta nedvomno višja.

KF

SLAVNOSTNO ZASEDANJE DS TOZD FERITI

Sklepna slovesnost ob letošnji 25-letnici obstoja in delovanja TOZD Feriti v okviru IEZE je potekala 22. oktobra v Iskri poslovnih stavbi.

Delavski svet TOZD je imel takrat slavnostno zasedanje pod vodstvom predsednika Marka Mraka, ki je v svojem krajšem nagovoru dejal naslednje:

„Zelo sem vesel, da smo na današnji seji zbrani prav vsi člani našega kolektiva in da lahko skupaj proslavimo našo srebrno obletnico — obletnico delovnih zmag za naš kolektiv.“

V prehojeni poti je tovarna feritnih materialov preživljala dobre in slabe trenutke. Zametek tovarne, ki sega v dobo po osvoboditvi, je bil v osnovnem Inštitutu za elektrovezve. Takrat je bil asortiman izdelkov zelo skromen in količinsko tudi zelo majhen, saj so takrat izdelovali le nekaj vrst feritnih palčk.

S takratnimi izdelki se oddelek za ferite ni mogel ravno ponašati, so pa vsi takrat zaposleni stremeli za tem,

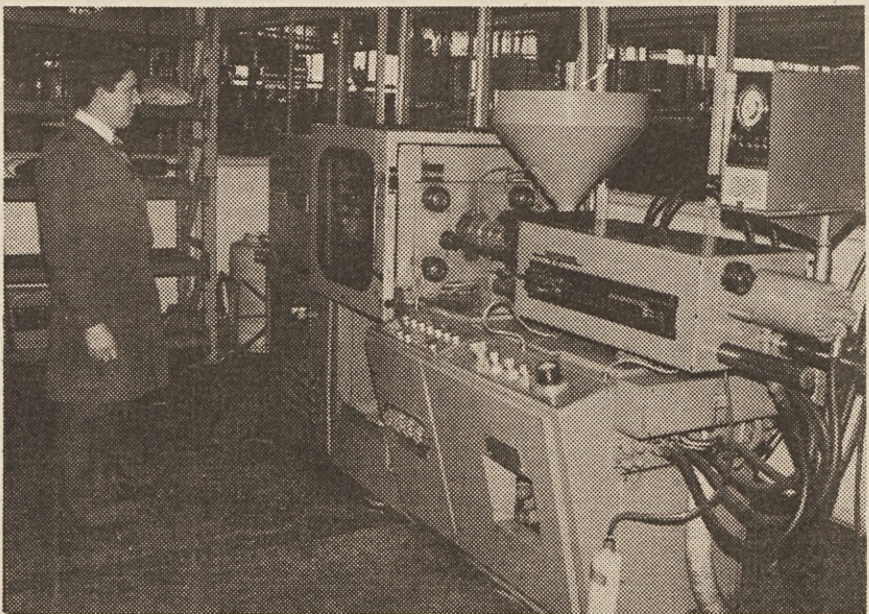
vložiti mnogo naporov. Ni enostavno imeti celo tovarno kot eno samo gradbišče.“

S sklepom DS TOZD Feriti je nato sledila podelitev priznanj članom kolektiva za prizadevno in uspešno delo ob rekonstrukciji.

OBRAZLOŽITVE

Navzoče je nagovoril tudi direktor TOZD Dušan Dolničar, ki je pohvalil pretekle delovne uspehe kot rezultat skupnih prizadevanj ter izrazil zaupanje tudi v bodoče. Ponovno jim je čestital ob tem pomembnem jubileju.

Čestitkam se je pridružil tudi glavni direktor IEZE Gojmir Blenkuš. Ob tej priložnosti se je znova zahvalil vsem tistim, ki so na dostokrat težavni prehojeni poti kakorkoli pripomogli mladi tovarni. Poudaril je, da je njen delovni kolektiv lahko ponosen nad doseženim ciljem — rekonstrukcijo in modernizacijo tovarne ter izrazil zaupanje v trajnejši obstoj na domačem

Posnetek iz proizvodnih prostorov TOZD Feriti.

kako izdelati ferit v različnih oblikah in kvalitetah za različne namene in to v največjih možnih količinah s čim manjšimi stroški. Le tako gledanje je v 25 letih lahko pripeljalo našo tovarno na razsežnosti, kakršne ima danes. Danes vemo, da izdelujemo preko 500 vrst najrazličnejših izdelkov, ki se z lahkoto primerjajo z izdelki visoko razvitih zahodnoevropskih proizvajalcev feritov.

Ko se že primerjamo z razvitimi proizvajalci, je potrebno poudariti, da se trg (tako zunanji, kot domači) osvaja le z najboljšo kvaliteto in konkurenčno ceno. Cena je element, ki nam v sedanjem stanju marsikdaj odtuji zelo lep posel. Potrebno je povedati, da še vedno predrago prodajamo. V naš proizvodni proces bomo morali uvesti veliko več avtomatskih strojev in naprav ravno iz razloga, ker je živa delovna sila zelo draga, povrh vsega pa človek ni avtomat in se marsikdaj zmoti.

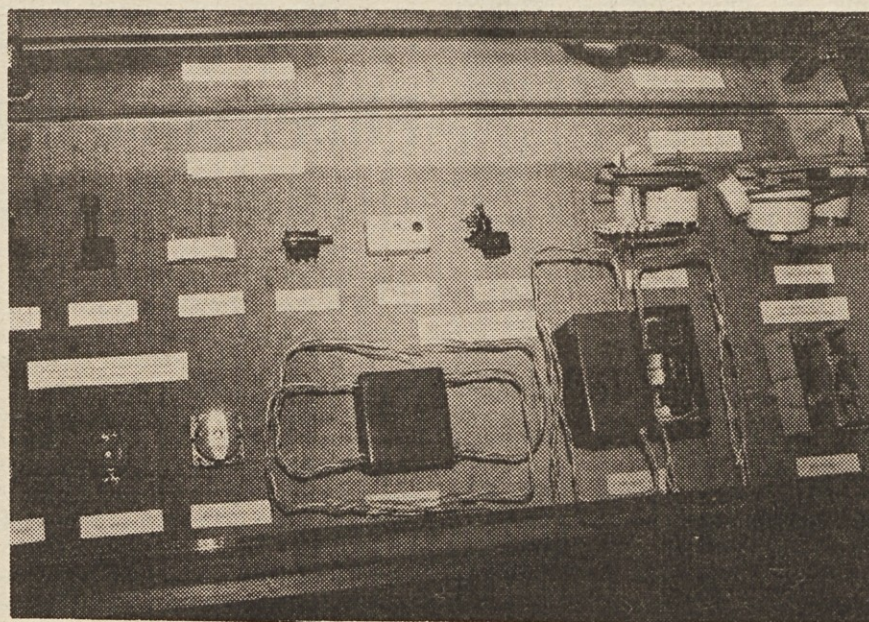
Da sledimo zgoraj navedenim trditvam, je že razvidno iz prve faze naše rekonstrukcije. Kupili smo nekaj strojev, ki že tečejo in v veliki meri izločajo tako imenovani človeški faktor.

Skozi vso rekonstrukcijo nam je bilo stalno pred očmi: stroj naj dela in obdeluje, delavec pa naj ga samo nadzira. In to načelo bo veljalo tudi za naprej.

Priznati moramo, da smo ob rekonstrukciji naše tovarne morali vsi člani

in mednarodnem trgu. Porok lepše bodočnosti pa je po njegovem prepričanju predvsem perspektivni program, nova tovarna z moderno tehnologijo ter lastno znanje. Pridobljene izkušnje in vključevanje v mednarodno delitev dela pa lahko ves ta potencial še nadalje dopolnijo.

Z ubranim petjem koroških narodnih pesmi in umetnih pesmi se je zatem zbranim predstavil vokalni

Nekaj iz proizvodnega programa TOZD Feriti.

Člani delovnega kolektiva TOZD Feriti ob praznovanju 25-letnice.

Delovno predsedstvo med slavnostnim zasedanjem DS TOZD Feriti.

ansambel „Ancilla vocis“. Mladi študentje solopetja z glasbene šole „Francisca Šturma“ iz Ljubljane večkrat nastopijo v delovnih organizacijah ob raznih slavnostih. Naj jim za njihov nastop izrečemo vso pohvalo, saj take nastope pojmujejo kot svoje kulturno poslanstvo ob rednem študijskem programu.

S svojim kultiviranim posredovanjem našega narodnega glasbenega izročila so dali slavnosti in tovariškemu srečanju po njej tisti plemeniti ton, ki ga velja negovati in razvijati med vsemi našimi delovnimi ljudmi.

V. B. R.

GOVOR STANETA PLEMENITAŠA, PREDSEDNIKA SO LJUBLJANA-ŠIŠKA

Spoštovane tovarišice in tovariši, ki združujete delo v TOZD-Feriti

V imenu delegatske skupščine, njenih organov in družbenopolitičnih organizacij kakor tudi v svojem imenu vas ob pomembnem prazniku, ki ga danes praznujete z otvoritvijo rekonstruirane tovarne in uvajanjem nove tehnologije v vašo proizvodnjo, priskrbo pozdravljam.

Veseli me, da tako uspešno praznujete 25-letnico vašega delovanja, kar predstavlja velik delovni uspeh za vso delovno skupnost v Iskri in kar bo imelo pomemben odraz tudi za gospodarstvo naše občine. Ne bom ponavljal vaših rezultatov in uspehov dela, saj je o tem že govoril vaš direktor, želim pa ob tej priložnosti poudariti, da so občinska skupščina in njeni organi, upoštevajoč perspektivnost vašega proizvodnega programa na področju elektronike in avtomatike, katerega največji predstavniki so prav delovne organizacije Iskre, od samega začetka vodili posebno skrb za ta razvoj, saj smo že pred dvajsetimi leti usmerili sredstva občinskega družbenega investicijskega sklada v izgradnjo kompleksa Iskre v Stegnah.

Takratna odločitev Iskre, da bo na območju Stegen v občini Šiška, gradila nove proizvodne objekte, med katerimi je

tudi tovarna Feritov, je imela za razvoj gospodarstva Šiške velik pomen. Danes dosegajo TOZD Iskre, ki so tudi pretežno locirane v Stegnah že 12,5 % celotnega prihodka industrije oziroma skoraj 7 % celotnega gospodarstva občine. Iz družbenega plana srednjeročnega razvoja občine in dogovora o temeljnih plana pa izhaja, da bodo TOZD-i Iskre dosegali prihodek in dohodek po stopnji, ki bo višja od povprečne občinske stopnje (6 %). Zato bo pomembnost Iskre v občinskem gospodarstvu še naraščala.

Proizvodni program vaše temeljne organizacije in vaš tehnološki razvoj, ki ga s to rekonstrukcijo uresničujete, je tako za Iskro, kot za vse proizvajalce na področju elektronike zelo pomemben. Po samem fizičnem obsegu, proizvodnja feritov sicer ni velika, vendar celotni jugoslovanski družbenopolitični skupnosti prihrani precej revizij, (če bi ferite morali uvažati) in še več, ustvarjate vse pogoje, da se bodo vaši proizvodi v vse večji meri pojavljali tudi na tujih tržiščih.

Ob vseh razpravah občinske skupščine v zvezi z gospodarskimi tokovi ugotavljamo, da je naše gospodarstvo relativno uspešno. Vendar pa to ne sme ustvarjati samozadovoljstva in nas uspavati v našem nadaljnjem delu. Svojo gospodarsko politiko moramo tudi v bodoče oblikovati tako, da bomo v svojih razvojnih načrtih planirali tisto razširjeno proizvodnjo, ki bo dosegala nadpovprečno akumulacijo, zagotavljala našim delavcem socialno varnost, primerne delovne pogoje in potreben družbeni standard — reševanje stanovanjskih vprašanj, družbene prehrane, vprašanje varstva otrok in podobno.

Občina Šiška ima na razpolago sorazmerno malo lokacij za gradnjo novih industrijskih objektov, med katerimi je najpomembnejša industrijska cona ob gorenski železnici in cona med gorensko in kamniško progjo. Te cone bo treba v najkrajšem času komunalno opremiti, kar bo zahtevalo znatna sredstva in bo moralo gospodarstvo, zlasti potencialni investitorji, prevzeti obveznosti za financiranje komunalne opremljenosti tega zemljišča. Z letnimi vključevanji razvojnih programov v okviru srednjeročnega plana, bomo izvedli revizijo oziroma pregled vseh prostih lokacij, ki bodo na razpolago tistim investitorjem, kateri programirajo tak razvoj, ki bo zagotavljal ustvarjanje nadpovprečne akumulacije.

S tako politično usmeritvijo nameravamo realizirati sprejete smernice družbenega in gospodarskega razvoja občine, ki je načrtana v našem družbenem planu in v dogovoru o temeljnih družbenega plana občine.

Tovarišice in tovariši! Ne nazadnje želim opozoriti delovno skupnost Feriti tudi na zelo pomembno ustavno preobrazbo združenega dela s katero uresničujemo ustavo in zakon o združenem delu ter se borimo za preobrazbo odnosov v združenem delu iz podjetniških na dohodkovne in preobrazbo odnosov do družbenopolitične skupnosti, ki naj slonijo na svobodni menjavi dela. Na tem področju nam zakon nalaga velike obveznosti in smo dolžni prav vsi aktivno in poglobljeno delati na uresničevanju samoupravne preobrazbe združenega dela in celotne družbene sfere.

Na kraju želim vsem članom delovne skupnosti v temeljni organizaciji Feriti, da tudi v bodoče uspešno gospodarijo s povdankom, da so bile dosežane žrtve in odrekanje vašega kolektiva dobro naložene in da je pred vami perspektiva, ki vam v vseh ozirih zagotavlja boljši jutrišnji dan.

Ne pozabimo na zakone!

Z uresničevanjem zakona o združenem delu in našim programom aktivnosti izvajanja določil tega zakona smo si v Iskri Elektromehaniki naložili že veliko nalogo. Hkrati imamo pred seboj predloge zakonov, ki jih je skupščina SR Slovenije sprejela že spomladi in jih dala v javno razpravo. Po kolektivnem dopustu smo na te predloge verjetno pozabili.

Po pravilu bi morali naši delavci razpravljati o vseh zakonih že po načelu delovanja delegatskega sistema, vendar velja še posebej pozvati sindikat, da pripravi javne razprave v svojih organizacijah in tako prispeva h končnemu oblikovanju predloženih aktov.

ZAKON O DELOVNIH RAZMERIJH

Medsebojna delovna razmerja delavcev v združenem delu so urejena z zakonom o združenem delu (členi 161 do 226) in so sestavni del celokupnih samoupravnih razmerij v združenem delu.

Osnutek novega zakona o delovnih razmerjih je po eni strani realizacija in konkretizacija zakona o združenem delu, po drugi strani pa izraz izvirne republiške zakonodaje na področju delovnih razmerij. Pomembna značilnost tega osnutka je, da z enim zakonom kompleksno urejamo pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev in da se omogoči in utrdi čim širše samoupravno urejanje medsebojnih delovnih razmerij delavcev v združenem delu glede na to, da ves sistem delovnih razmerij temelji na samoupravni ureditvi, samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju.

Osnutek zakona o delovnih razmerjih sledi načelom, da je delo vsakemu človeku cilj in smoter in ne več zgolj sredstvo za življenje. To pa hkrati pomeni tudi mnogo večje odgovornosti delavcev in zaradi tega osnutek namenja, drugače kot doslej, veliko prostora prav določbam o odgovornostih. Pravi, da je delavec odgovoren za izvrševanje delovnih obveznosti in za opravljanje samoupravljaljskih funkcij. Pri tem pa podrobno našteva, kdaj gre za disciplinsko in kdaj za odškodninsko odgovornost.

ZAKON O SAMOUPRAVNI DELAVSKI KONTROLI

Organi samoupravne delavske kontrole so se uveljavili na osnovi določil ustave, s samoupravnimi akti, ki smo jih sprejemali v delovnih organizacijah na osnovi lastnih izkušenj.

Tudi v prihodnje bo tako, saj predlagani zakon ureja le tiste pravice, ki so nujne, da bodo organi samoupravne delavske kontrole delali bolj enotno kot doslej in določa pravice ter dolžnosti organov, ki so lahko prizadeti v uveljavljanju samoupravnih pravic. Vse drugo je prepuščeno normiranju v samoupravnih splošnih aktih.

ZAKON O VOLITVAH IN ODPOKLICU ORGANOV UPRAVLJANJA IN O IMENOVANJU POSLOVODNIH ORGANOV V OZD

Predlog tega zakona naj bi pomenil uresničevanje določb republiške ustave, ki zahtevajo, da se področje volitev organov upravljanja in imenovanje poslovodnih organov uredi z zakonom, obenem pa tudi dopolnjevanje zakonske ureditve združenega dela in po zakonu o združenem delu.

Zakon ureja:

- način izvolitev in odpoka delegatov v delavske svete organizacij združenega dela,
- nekatera vprašanja v zvezi z imenovanjem individualnega poslovodnega organa (sestav v razpisni komisiji)

- osnutek že uvodoma opredeljuje vlogo SZDL in sindikatov v celotnem volilnem postopku, kot nosilcev in organizatorjev.

Morda bi kazalo razmisliti o tem, da bi v tem zakonu opredelili tudi volitev disciplinske komisije v OZD, saj jo je smotrno izvoliti istočasno z drugimi organi (DS), zlasti zato, ker zakon o združenem delu zahteva, da v njej sodelujejo tudi predstavniki družbene skupnosti, ki jih morajo izvoliti delavci v organizaciji združenega dela. To povzroča ponekod nejasnosti, v praksi pa bi lahko nastal problem prisotnosti teh članov.

ZAKON O REFERENDUMU IN DRUGIH OBLIKAH OSEBNEGA IZJAVLJANJA

Ideja za zakon o referendumu in o drugih oblikah osebnega izjavljanja je v republiški ustavi. Pomenil naj bi konkretizacijo ustavnih načel o neposrednih oblikah samoupravljanja delovnih ljudi in občanov. Vprašanje referenduma in drugih oblik osebnega izjavljanja je bilo že doslej urejeno z zakoni, s statuti krajevnih skupnosti, z občinskimi statuti, s statuti temeljnih organizacij združenega dela in drugih OZD ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Vendar pa dosedanja ureditev ni sistematična in je neuskajana z načeli nove ustave in z zakonom o združenem delu, ki dajejo tem oblikam neposrednega samoupravljanja povsem

nov pomen v političnem sistemu.

Zakon naj bi urejal načela za postopke pri uvedbi in izvajanju referendumov in drugih oblik neposrednega izjavljanja. Kdaj se morajo uporabiti posamezne oblike izjavljanja, je stvar posameznih materialnih zakonov (kot je na primer ZZD), zlasti pa stvar statuta samoupravnih organizacij.

S procesualnimi določbami lahko ta zakon v največji meri zagotavlja uporabo različnih oblik neposrednega, osebnega izjavljanja in onemogoča morebitne nasprotne težnje, saj vsebuje določila za uveljavitev pobude, ki prihaja od neposrednih samoupravljalcev in občanov.

Osnutek poleg oblik odločanja z osebnim izjavljanjem v OZD opredeljuje tudi zbere delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih. Povzema tudi znaten del določila republiškega zakona o referendumu iz leta 1972, ki opredeljuje izvajanje referenduma na vseh ravneh.

Verjetno bi bilo v zvezi z izvedbo poprejšnje obravnave določene opredelili pristojnosti sindikata oziroma SZDL.

TOZD TEL, BLEJSKA DOBRAVA

Z volilne konference OO ZK

V ponedeljek, 24. oktobra je bila v TOZD TEL na Blejski Dobravi volilna konferenca OO ZK, na kateri so obravnavali poročila o delu OO ZK v TOZD, DO in SOZD, poslovnik o delu OO ZK, razrešili in volili nov sekretariat ter na zaključku sprejeli sklepe konference.

Volilni konferenci so prisostvovali tudi tovariši: Klemenc (SOZD Iskra), Mohar Anton (ATC) in Pavle Dolar (OK ZK Jesenice).

OO ZK TOZD TEL je bila ustanovljena leta 1973. Delo je začela z desetimi člani. Sedaj šteje 24 članov, od tega 9 moških in 15 žensk. Število članov je glede na število zaposlenih premajhno, za to je vzrok v tem, da je v TOZD veliko žena, mater samohranilk ter istočasno premajhna zainteresiranost za delo v tako odgovorni organizaciji. OO ZK se prizadeva, da bi sprejela v svoje vrste čim več mladih, ter sposobnih sodelavcev, stal-

no pa sodeluje z drugimi družbeno-političnimi organizacijami v TOZD.

Med pomembnejše naloge, ki so bile že realizirane lahko prištevamo: obravnavo zakona o združenem delu, obravnavo srednjeročnega programa TOZD, izvedba razširjenega sestanka sveta za spremljanje družbeno-economskega položaja žensk pri SZDL Jesenice in družbenopolitičnih organizacij TOZD, samoupravnih organov TOZD ter DO, stalna budnost in koordinacija pri menjavi in spreminjanju proizvodnega programa, reševanje prostorske problematike - (ta akcija je še v teku), spremljanje akcije vpisa posojila za ceste in druge.

Vsi člani so obiskovali uvajalne seminarje, nekateri pa uspešno že končali politično šolo A in B program.

Da se pri delu OO ZK TOZD kažejo tudi določene nepravilnosti oz. težave, pove tudi podatek, da so 1 člana izključili, enemu pa dali opomin. Prav tako je bilo kritično ocenjeno delo nekaterih odborov v TOZD. Ugotovljeno je bilo tudi, da je aktivnost dela OO ZK padla napram letu 1976, ko so se sestajali vsak mesec, sekretariat pa še pogosteje. Od junija letos pa do oktobra pa so imeli samo tri sestanke. Prav zaradi kritične ocene dela OO ZK so že sprejeli ukrepe, med katerimi je najpomembnejši, da sekretariat izdela podroben sanacijski program dela.

Na seji so izvolili za novega sekretarja Stanjko Cvetanovič, za namestnika pa Janeza Potočnika, za člana občinskega komiteja Milko Radič, za člana sveta DO Mira Kočevarja in za člana sveta SOZD Antona Peneta.

Alojz Jug

O prisvajanju osebnih dohodkov

Delitev sredstev za osebne dohodke je ena izmed najbolj aktualnih tem v zvezi z uresničevanjem zakona o združenem delu. Na takšno misel navaja izredno veliko število udeležencev posvetovanja o delitvi osebnih dohodkov v organizacijah združenega dela, ki ga te dni prireja Visoka šola za organizacijo dela iz Kranja v sodelovanju z republiškim sekretariatom za delo in centrom za samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov pri republiškem svetu zveze sindikatov Slovenije. Ker za preko 1.500 prijavljenih enostavno ni mogoče najti zadosti velike dvorane, je organizator moral udeležence razporediti v tri skupine, samo posvetovanje pa izvesti kar trikrat - dva-

krat je bilo na Bledu, tretjič pa bo v Portorožu.

Razlog za tako množično zanimanje za urejanje vprašanj v zvezi z delitvijo dohodka in osebnih dohodkov v združenem delu je brez dvoma 662. člen zakona o združenem delu, ki določa, da se določbe tega zakona o ugotavljanju celotnega prihodka, razporejanju dohodka in čistega dohodka ter o delitvi sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo delavcev uporabljajo najpozneje od 1. januarja 1978. Do tega datuma nas ločita le slaba dva meseca, treba pa je še opraviti ogromno dela za kvalitetno pripravo prehoda na novi sistem dohodkovnih odnosov, kot jih opredeljuje zakon o združenem delu. Težava priprave za ta prehod pa ni le v tem, da bo treba opraviti ogromno število računovodskih in drugih operacij, ampak je posebna težava sedanjega trenutka v tem, da je za praktično uporabo in operacionalizacijo določil zakona o združenem delu nujno poprej razvozlati tudi nekatera pomembna teoretska vprašanja ter na njihovi podlagi izoblikovati strokovne rešitve, ki bodo ustrezale črki in duhu zakona o združenem delu in zadnje ustave. Ker ustava in zakon o združenem delu izhajata iz osnov družbenoekonomskih odnosov, ki so bistveno drugačni od teh, ki smo jih imeli doslej, tudi dosedanje strokovno-tehnične rešitve na področju ugotavljanja dohodka in

delitve osebnih dohodkov ne morejo več ustrezati, zaradi česar jih je nujno sedaj skrbno pregledati ter preosnovati. Časa ni na pretek, treba je hiteti, naloga prehoda na nove dohodkovne in delitvene odnose pa je obsežna, strokovno zelo zahtevna ter gospodarsko-politično izredno občutljiva.

Udeleženci posvetovanja so prejeli vnaprej preko 40 referatov, ki so jih pripravili priznani strokovnjaki in ugledni družbenopolitični delavci. Značilno in spodbudno je, da je večina referatov prikazovala konkretne rešitve, ki so jih doslej razvili v številnih delovnih organizacijah tako v gospodarstvu kot tudi na področju družbenih dejavnosti.

-0-

OBVESTILO

Objavljamo program dvodnevne izleta aktiva invalidov Elektromehanike v Moravske Toplice:

Sobota, 19. 11. 1977

- ob 6. uri odhod avtobusa izpred hotela Creina,
- ob 10. uri prihod v Moravske Toplice, do kosila možnost kopanja,
- ob 13. uri (po kosilu) ogled lončarskih del v okolici Moravcev,
- po krajšem izletu v popoldanskem času možnost kopanja,
- ob 20. uri (po večerji) družben večer v restavraciji toplic.

Nedelja, 20. 11. 1977

- po zajtrku možnost kopanja,
- ob 11. uri piknik v neposredni bližini toplic, v slučaju slabega vremena ob 12. uri kosilo,
- ob 13. uri povratek v Kranj s prihodom ob 18. uri.

Cena izleta za invalide je 150 dinarjev, v primeru prostih mest se lahko prijavi tudi ostali člani kolektiva z vplačilom 300 din. Prijavo sprejema Marija Stamenkovič, tel. 2795, do zasedbe avtobusa.

VABLJENI!

PREPREČUJMO POŽARE!

Teden požarne varnosti v Elektromehaniki - Sodelujmo vsi - V obravnavi je novi pravilnik o varstvu pred požarom

V kranjski Iskri smo tudi ob letošnjem tednu požarne varnosti skušali seznaniti čim večje število zaposlenih z namenom tedna požarne varnosti, ki letos poteka pod znanim geslom **PREPREČUJMO POŽARE.**

Naše prostovoljno industrijsko gasilsko društvo je v sodelovanju s stabi civilne zaščite in odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito pripravilo vrsto aktivnosti. S tem smo želeli zagotoviti, da bi vsak delavec Elektromehanike spoznal gasilno opremo in se seznanil z načini gašenja začetnih požarov.

V teh dneh je bilo gasilsko orodje v času odmorov trikrat odprto za javnost. Naši gasilci so razstavili gasilno opremo: zaščitna delovna sredstva, osebno zaščitno opremo in gasilne aparate, ki so postavljeni v naših proizvodnih in poslovnih prostorih.

Pripravili smo tudi predvajanja strokovnih filmov o požarni preventivi in prikazom gašenja s posameznimi gasilnimi aparati.

Člani IGD Iskre Elektromehanike so prejšnji teden pregledali vse požarnovarnostne naprave in gasilne aparate ter stanje požarnih voda. V soboto, 29. oktobra se bodo udeležili manifestativne vaje gašenja v kranjski tovarni IBI. Vajo bo organizirala poklicna gasilska enota Zavoda za reševalno in tehnično službo Kranj s sodelovanjem ostalih industrijskih enot.

VSI MORAMO SKRBETI ZA POŽARNO VARNOST!

Požarna samozaščita v delovnih organizacijah je daleč pod stopnjo varnosti, saj delovna mesta porekod niso dovolj zavarovana z gasilnimi

napravami in sredstvi.

Tudi v Elektromehaniki je nadzor nad temi sredstvi še vedno pomanjkljiv. Vse preveč je primerov, ko so gasilni aparati postavljeni na slabo vidna mesta, ki so včasih še težko dostopna. Prednje radi odlagamo odpadni material, zaboje s polizdelki ipd.

Poleg različnih vzrokov za nastanek požara kot so gradbene pomanjkljivosti, nestrokovno izvedene električne instalacije, strele, iskre, eksplozije in samovžigi, so vse prevečkrat med vzroki požarov tudi človeška malomarnost in nepazljivost ter otroška igra.

Zakon o varstvu pred požarom, ki je bil sprejet januarja 1976, predvideva ostre kazni za vse, ki ne izvršujejo nalog požarnega varstva - toda nobena kazen ne more nadomestiti škode, ki nam jo povzročajo požari.

PRAVILNIKI O VARSTVU PRED POŽAROM V NAŠIH TOZD

V teh dneh temeljne organizacije sprejemajo nove pravilnike o varstvu pred požarom, ki urejajo in predpisujejo ukrepe za preprečevanje nevarnosti požara.

Pravilnik opredeljuje tudi ukrepe, ki so potrebni v primeru povečane nevarnosti ali izbruha požara. Določene so tudi odgovornosti delavcev za izvajanje požarnega varstva v TOZD in DS SS. Delavci se morajo seznaniti s tem pravilnikom.

A. Boc

Predčasno je odšel v pokoj Karlo Nagy, jubilar 30-letnega dela v Iskri Elektromehaniki. Zaposlen je bil v področju kvalitete. Ob slovesu so mu sodelavci zaželeli čimveč zdravlja in mu izročili darilo, ustrezno njegovemu konjičku, ki mu bo krajšalo ure v pokolu.

Sklepi 7. seje skupščine ZP Iskra

Skupščina ZP ISKRA potrjuje sklepe 6. seje z dne 24. 6. 1977 ter sprejema na znanje poročilo o realizaciji sklepe.

Skupščina sprejema poročilo o poslovanju v SOZD ISKRA od 1. 1. do 30. 6. 1977 in ugotavlja, da je bilo poslovanje, v primerjavi s istim obdobjem lani oziroma v primerjavi s predvidevanji za leto 1977, dokaj zadovoljivo zlasti še na področju proizvodnje, produktivnosti, zunanje-trgovinske bilance in ustvarjanju celotnega prihodka oziroma dohodka. Skupščina ugotavlja, da so doseženi rezultati solidna osnova oziroma vzpodbuda za izpolnitev zastavljenih nalog na vseh področjih v letu 1977.

Presejanje predvidene stopnje rasti pri zaposlovanju, slabo doseganje naložb ter izkazana izguba v sicer zelo zmanjšanim znesku ter številu TOZD v primerjavi s istim obdobjem lanskega leta, ponovno opozarjajo na potrebo stalnega proučevanja vzrokov in sprejemanje ustreznih ukrepov v TOZD, DO in SOZD za odpravljanje navedenih posledic.

Povzetek sanacijskih programov TOZD, ki so izkazale izgubo v prvem polletju 1977, kaže na ažuren pristop TOZD k izdelavi sanacijskih programov TOZD, vendar so sanacijski programi za odpravo izgub v precejšnji meri pre malo konkretni, da bi zagotavljali hitro in uspešno odpravljanje vzrokov in uspehe pri odpravi izkazanih izgub.

Skupščina prav tako sprejema informacije o doseženih rezultatih v prvih devetih mesecih t. l. in ugotavlja, da so gibanja tudi v tretjem tromesečju 1977 skoraj identična s poslovnimi uspehi v I. polletju 1977.

Skupščina ZP ISKRA sprejema na znanje poročilo „Odbora za spremljanje izvrševanja programa in delovnih načrtov preobrazbe samoupravnih odnosov v ZP ISKRA“ o usklajevanju pripomb k „Tezamu o samoupravni organiziranosti v SOZD ISKRA“ s tem, da se preostala vprašanja, ki niso bila do kraja usklajena, uskladijo v okviru obravnave osnutka „Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD ISKRA“.

Skupščina ZP ISKRA daje v obravnavo „Osutek samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD ISKRA“, s tem, da se obravnava in usklajevanje stališč zaključijo do 20. novembra 1977.

Skupščina potrjuje delovni načrt postopkov za sprejem Samoupravnega sporazuma o združevanju dela v SOZD ISKRA, kot dopolnitev programa, sprejetega na skupščini dne 19. 4. 1977, ki zajema naslednje glavne rokovne opredelitve:

20. 10. 1977 – Skupščina ZP da osutek samoupravnega sporazuma v javno obravnavo.

21. 10. 1977 – Sindikat organizira javno obravnavo.

27. 10. 1977 – Zbori delavcev TOZD preverjajo skladnost samoupravnih sporazumov z usklajenimi stališči in posredujejo predloge pripomb in izpopolnitev formulacij.

31. 10. 1977 – Delavski sveti TOZD (DS SS) obravnavajo predloge zborov in jih posredujejo DS DO.

10. 11. 1977 – Delavski sveti DO uskladijo pripombe TOZD in jih posredujejo usklajevalni komisiji Skupščine ZP ISKRA.

15. 11. 1977 – Usklajevalna komisija skupščine ZP ISKRA uskladi pripombe na osutek samoupravnega sporazuma.

18. 11. 1977 – Tiskanje predloga samoupravnega sporazuma v glasilo „Iskra“.

23. 11. 1977 – Delavski DO sprejmejo Predlog samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD in ga posredujejo Skupščini ZP ISKRA, obenem predlagajo podpisnike samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD.

25. 11. 1977 – Skupščina ZP sprejme predlog samoupravnega sporazuma in ga posreduje DS TOZD.

2. 12. 1977 – Delavski sveti TOZD (DS SS) sprejmejo Predloge samoupravnih sporazumov o združevanju v TOZD (DS SS), DO in SOZD, razpišejo referendum in določijo podpisnike samoupravnega sporazuma.

16. 12. 1977 – Referendum, na katerem se odloča o prejetih predlogih samoupravnih sporazumov o združevanju.

23. 12. 1977 – Podpis Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD.

1. 1. 1978 – Pričetek veljavnosti samoupravnih sporazumov.

Skupščina na osnovi poročila in informacije o poteku in rezultatu usklajevalnega postopka za dejavnost in sredstva KTD za leto 1977 ter v zvezi s tem podane informacije o izvajanju organizacijske in programske preobrazbe dejavnosti standardizacije ter predloga poslovnega kolegija SOZD ISKRA, naroča odboru za gospodarsko finančne zadeve in delegatom za usklajevanje, da ob sodelovanju predstavnikov odbora za inovacije, ponovno poizkušajo uskladiti stališča glede dejavnosti in sredstev službe KTD za leto 1977. Hkati v zvezi s tem sprejema naslednja predloga poslovnega kolegija:

Delovni organizaciji skupnega pomena Iskra Inštitut za kakovost in metrologijo ter Iskra Inženiring za organizacijo in informatiko (alternativa: delovni organizaciji BII in CAOP) in proizvodne delovne organizacije morajo do konca meseca novembra izdelati s sodelovanjem poslovnega kolegija SOZD ISKRA programe skupnih dejavnosti s področja standardizacije v skladu s samoupravnim sporazumom o temeljih plana SOZD ISKRA določiti obseg potrebnih kapacitet za izvedbo zoženega programa, ovrednotiti delo in se dogovoriti za udeležbo pri združevanju sredstev ter uskladiti ostale pogoje za izvedbo funkcij v sistemu standardizacije.

Do konca leta 1977 je treba izvesti ustrezno reorganizacijo v DO skupnega pomena, izpeljati postopek prenehanja službe za KTD in se dogovoriti z delavci iz službe za KTD o razporedu v delovne organizacije skupnega pomena oziroma druge delovne organizacije ter za prevzem delovnih nalog, za katere so usposobljeni.

Na osnovi pobude Druženega pravobranilca samoupravljanja SRS z dne 19. 7. 1977, da Skupščina ZP ISKRA razveljavi oziroma spremeni svoj sklep št. 54 z dne 19. 4. 1977, je Skupščina ZP ISKRA po opravljeni razpravi sprejela pobudo Druženega pravobranilca samoupravljanja SRS, razveljavila sklep št. 54 z dne 19. 4. 1977 ter soglasno sprejela naslednji predlog poslovnega organa kolegija:

Skupščina ZP ISKRA se strinja s stališči poslovnega kolegija in predlaga delavcem DO ZMAJ, da sočasno z usklajevanjem svoje samoupravne organiziranosti in samoupravnega združevanja v SOZD ISKRA z zakonom o združenem delu, ki naj bi po skupnem programu bilo zaključeno do konca leta 1977, ponovno pretehtajo svojo odločitev o izdvojitvi iz DO – Industrija elementov za elektroniko in si prizadevajo uskladiti svoja stališča glede združevanja v SOZD ISKRA z delavci ostalih delovnih organizacij v sestavi SOZD ISKRA.

S svojim sklepom z dne 19. 4. 1977 Skupščina ZP ISKRA ni osporavala formalno pravico delavcev ZMAJA, da se konstituirajo kot delovna organizacija, temveč je le želela opozoriti, da ostale članice SOZD ISKRA niso dolžne prevzeti soodgovornost za posledice enostranskih odločitev in da se bodo o tem opredelile v postopku spreminjanja samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD, delavce DO ZMAJ pa v luči sprednjih ugotovitev pozvati k ponovnemu tehtanju svojih odločitev v sodelovanju z ostalimi delavci SOZD.

Skupščina sprejema informacijo o pripravi samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke delavcev v SOZD ISKRA.

Hkrati opozarja TOZD in DO, da podvzamejo vse potrebno za pravočasno sprejetje samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke delavcev oz. pravilnika o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke.

Skupščina sprejema poročilo o izidu referenduma in izstopu DO

TOZD TV PRŽAN

Doma razvita televizija zaprtega kroga

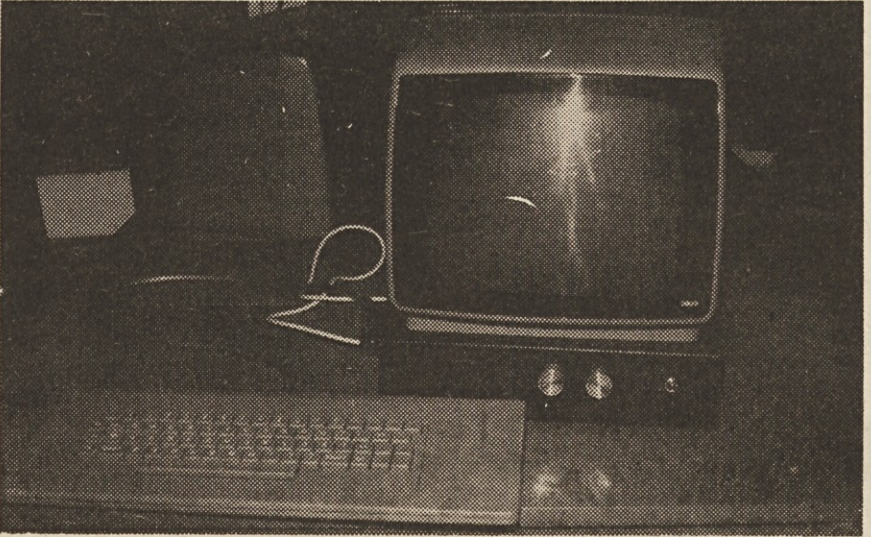
Inženir Vinko Vitman, ki se kot pripravnik dlje ukvarja s televizijo zaprtega kroga v TOZD TV na Pržanu nam je povedal vrsto zanimivih podatkov o uporabnosti in praktičnosti televizije zaprtega kroga.

Kaj pravzaprav je televizija zaprtega kroga?

To je žično prenašanje, oz. po domače bi rekli gledanje v poljuben prostor v neki določeni stavbi, ali skupini poslopij. Njen namen je posredovanje vidnih informacij v določene

Ta Alfa numerični sistem je namenjen za letališča, avtobusne in železniške postaje, za šole in še različne druge prostore, kjer je treba hitro, obzirno in precizno informirati več ljudi, to pa lahko tudi na različnih mestih – kjerkoli so postavljeni monitorji. Ta sistem ima vse številke, latinsko in grško abecedo in je tako uporaben za vse informacije na najzahtevnejših krajih.

Uporabnost televizije zaprtega kroga pa je tudi v tem, da lahko prenaša sliko v trenutku na poljuben kraj. Še bolj je zanimiv podatek, da nam po-

Alfa numerični sistem.

nem krogu.

Načelo je torej tako: kjer želimo gledati, nastavimo televizijsko kamero, ta snema in posreduje slike centrali, nanjo pa je priključeno poljubno število monitorjev, na katerih je možno opazovati posredovano sliko.

Na primer: okrog tovarne in po tovarniških prostorih so nameščene televizijske kamere in čuvaj, vratar ali receptor lahko v vsakem trenutku opazuje katerikoli prostor – lahko tudi več prostorov hkrati, samo, da je v zelenem prostoru nameščena kamera.

Enostavno bi temu rekli, da je mogoče gledati hkrati v toliko prostorov, kolikor je kamer, oz. monitorjev. Lahko pa se en monitor vključuje na različne kamere. Povezava je žična in signali se ne oddajajo v atmosfero.

Na Pržanu že izdelujejo, v lastnem razvoju razvite monitorje visoke kvalitete ravni, ukvarjajo pa se tudi z razvojem lastne kamere.

Snemalne kamere in monitorji so razumljivo v vseh primerih enaki. Pač pa razporeditev napeljave in možnosti kombinacij pa so prilagojeni potrebam naročnika, oz. investitorja. To nam bo bolj razumljivo, saj je za tovarno potrebna in uporabna drugačna naprava, kot na primer v šolah.

TOZD TV Pržan je na nedavnem sejmu elektronike razstavila visoko kvaliteten Alfa numerični sistem – to je aparaturna, ki prenaša vidne informacije, ki jih je nekdo napisal na pripravljeni tastaturi.

Napis, ki je bil „odtipkan“, se pojavja na zaslonu – lahko tudi na več zaslonih, ta napis lahko miruje, lahko pa utripa. Lahko del napisov miruje, eden, ki ga želimo „podčrtati“ pa utripa.

sreduje slike iz nedostopnih krajev.

Tako lahko prek snemalne kamere v železnarnah opazujejo taljenje kovin pri najvišjih temperaturah, kjer si živ človek razumljivo tega ne bi mogel neposredno privoščiti.

Prek tega sistema je možno gledati tudi filme, kemične procese, prenašati dogajanje pod mikroskopom – to pride v poštev zlasti za šole, ko ves razred hkrati opazuje isto dogajanje pod enim mikroskopom. Možno je tudi prenašanje spremnega teksta, kar bi prišlo v poštev tudi za posredovanje podatkov gluhoonemim osebam, zlasti če informator ne zna vzpostaviti z njimi direktne zveze.

Sistem Alfa numerik pa je mogoče tudi direktno priključiti na računalnik, kar omogoča enkratno odčitavanje vseh podatkov, „spravljenih“ v magnetnem spominu računalnika. To pride zelo prav zlasti skladiščnim službam, ki lahko v vsakem trenutku ugotovijo stanje zaloga katerega koli materiala, ki ga imajo vskladiščene.

Ta način je tudi zelo uporaben za banke, saj lahko vsak trenutek, brez pismenega posredovanja dobijo katerikoli podatek napisan na monitorju. To pride zlasti prav za ugotavljanje finančnega stanja posameznika ali podjetja.

Druga možnost pa je posredovati računalniku podatke, ta jih obdela in rezultate posreduje na zaželenem ekranu.

Prav tako na ta način lahko knjižničar, ki ima ustrezno opremo v vsakem trenutku na enem mestu ugotovi za vsako knjigo, ali je na svojem mestu, ali je izposojena. Zapis lahko ostanejo na ekranu poljubno dolgo, kot smo že rekli so mirujoči, ali utri-

ISKRA – EMO iz SOZD ISKRA z dnevom 30. 8. 1977 ter naroča kolegijememu poslovnemu organu, da opravi vsa potrebna opravila za izbiro DO ISKRA – EMO iz sestava SOZD ISKRA v Registru gospodarskih organizacij na Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani.

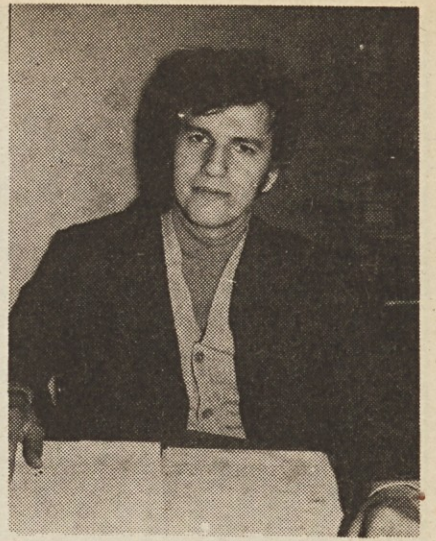
a) Skupščina pooblašča odbor za kadrovske socialne zadeve, da med dvema zasedanjima v primerih, ko je potrebno imenovati člana ali predstavnik SOZD ISKRA v zunanje institucije, na osnovi predloga sindikalne organizacije odloči o imenovanju.

Odbor je dolžan o svoji odločitvi obvestiti skupščino, ki do imenovanja zavzame dokončno stališče.

b) Skupščina na predlog DPO soglasno imenuje v Sosvet zunanje-političnega uredništva RTV kot delegata tov. Boštjana Barboriča, direktorja področja za stike z javnostjo.

c) Skupščina na predlog DPO, imenuje v Komisijo za varstvo okolja tov. Štuhec Mirka, DO Avtomatika, TOZD Inženiringi, Kotnikova 6, v Komisijo za racionalizacijo porabe energije pa tov. Vozlič Ota, DO Kondenzatorji, Skupne službe Ljubljana, Trg revolucije 3.

Pojasnila generalnega direktorja na zastavljena delegatska vprašanja, delegata CAOP o nadaljnji izgradnji Trga revolucije oziroma Kulturnega doma Ivana Cankarja ter udeležbo ISKRE pri tej, vprašanje istega delegata v zvezi s prepovedjo uvoza ter delegata TOZD TEA glede možnosti pridobitve investicijskih sredstev za njihovo TOZD, so bila sprejeta na znanje.

Vinko Vitman nam je navdušeno razložil prednosti televizije zaprtega kroga.

pajo čudi, lahko zberemo del napisov, ali pa tudi vse hkrati.

Alfa numerik ima v vrstici maksimalno 32 znakov, pisati pa je možno v 16 vrstah. Rokovanje je zelo enostavno in ne potrebuje posebnega uvajanja, ali priučevanja.

KF

Prodaja bo samostojna TOZD

Delavski svet Široke potrošnje je na zadnji seji sprejel rokovnik za izdelavo osnutkov samoupravnih sporazumov, ki naj to delovno organizacijo prilagodijo zahtevam Zakona o združenem delu. Med drugim pa je sprejel tudi informacijo, da bo že z letošnjim novim letom prodajna služba postala samostojna TOZD.

V četrtek, 20. oktobra je bila seja Delavskega sveta v Škofji Loki. Komisija za spremljanje izvajanja Zakona o združenem delu je poročala o poteku priprav osnutkov samoupravnih aktov, ki naj bi jih delovna organizacija sprejela do konca leta.

Sprejeli so rokovnik za sestavo osnutkov, javno razpravo in sprejem štirinajstih samoupravnih sporazumov do konca letošnjega decembra. Štirje osnutki so že pripravljeni in bodo šli te dni v javno obravnavo, čim prej pa bo treba pripraviti tudi samoupravni sporazum med delavci dosedanjih TOZD in bodoče TOZD Prodaja.

Druženopolitične organizacije in poslovni odbor Široke potrošnje so že dali pozitivno mnenje za ustanovitev nove TOZD. Pretehtali so vse pozitivne in negativne utemeljitve in prišli do sklepa, da bo ta organizacijska sprememba široki potrošnji samo v korist.

FY

DOPIŠUJTE V ISKRO

ISKRA ŠIROKA POTROŠNJA TOZD tovarna televizijskih sprejemnikov „TV PRŽAN“, Ljubljana, Cesta Andreja Bitenca 68, objavlja prosta delovna mesta:

KOMERCIALNI REFERENT ZA NABAVO

Pogoj: ekonomski ali elektrotehnik s prakso in aktivnim znanjem nemščine ali angleščine;

VEČ ROČNIH ORODJARJEV S PRAKSO

Tovarna ima urejeno družbeno prehrano, obratno in zobno ambulanto ter organiziran prevoz z vseh delov Ljubljane. Nastop dela je možen takoj. Pismene ponudbe pošljite v roku 10 dni po objavi na gornji naslov.

Podobnih tekmovanj v znanju bi moralo biti še več, toda še več bi na njih moralo biti tudi mladih gledalcev.

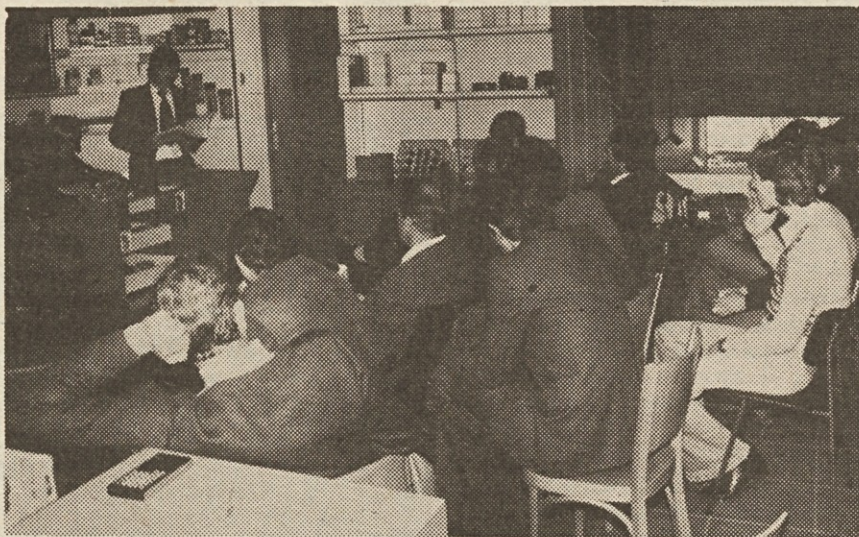
»Tito — revolucija — mir«

V poslovni stavbi v Ljubljani je bil prejšnji teden kviz znanja, ki ga je v počastitev Titovih in partijskih jubilejev organizirala v sodelovanju z občinsko konferenco ZSMS Ljubljana-Center mladinska organizacija kranjske Elektromehanike. Na temo „Tito—revolucija—mir“ so se pomerile tri ekipe: kranjske Elektromehanike, Iskre Commerce in Ljubljanske banke.

Tekmovanje je izredno dobro uspelo. Zmagali so Kranjčani, pred gosti iz Ljubljanske banke ter Iskro Commerce.

Manjšo senco je na prireditelje vrigel le slab obisk, saj si jo je ogledalo le kakšnih deset mladih delavk in delavcev iz poslovne stavbe. Morda je vzrok temu v tem, da smo le še premalo navezani na Iskro in da po delovnem času za nas, kot vse kaže, Iskra ne obstaja več. Eden od gledalcev je nekoliko sarkastično ugotovil, da je temu kriva malomeščanska zmaterializirana miselnost, ko nam gre le za materialne dobrine, za družbene dejavnosti, kot so npr. tudi različni kvizi znanja pa nam ni mar. Te njegove besede so bile namenjene zlasti mladim v poslovni stavbi, torej mladim, ki se zaradi objektivnih, pa tudi subjektivnih težav še vedno niso znali dovolj povezati.

L. D.

Z ustanovitvijo OOKZ v filiali Maribor se bo delo tamkajšnjih komunistov še razširilo in okrepi.

ISKRA COMMERCE

V mariborski filiali ustanovili OOKZ

Pred dnevi je bila v prostorih filiale Maribor ustanovna volilna konferenca osnovne organizacije zveze komunistov Iskre Commerce v tej filiali. Poleg komunistov in drugih delavcev sta se je udeležila tudi sekretar sveta ZK Iskra Commerce Jernej Kuharič in član občinskega komiteja ZKS Maribor Marjan Bezjak.

O dosedanjem delovanju komunistov v mariborski filiali je udeležencem spregovoril Vlado Purič. Med drugim je poudaril, da so Iskrini komunisti v Mariboru kljub temu, da niso bili organizirani v osnovno organizacijo, že doslej pokazali izredno prizadevnost. Na številnih sejah so poleg problematike v filiali obravnavali tudi vprašanja iz dejavnosti Iskre Commerce in ZP Iskra, nadalje so vso pozornost namenili družbenim problemom, aktivno pa so sodelovali tudi z ostalimi družbenopolitičnimi in samoupravnimi organizacijami v občini in v Iskri Commerce.

Nova osnovna organizacija zveze komunistov v mariborski filiali šteje osem komunistov. Za sekretarja so izvolili Vlada Puriča, za njegovega namestnika Franca Pedička, za člana sekretariata pa Slavka Nojmilerja.

VISOKO PRIZNANJE ISKRI COMMERCE

Tovarna električnih kablov ELKA iz Zagreba proslavlja te dni 50-letnico ustanovitve. Ob tej priložnosti je bila v petek, 21. oktobra v Zagrebu slavnostna seja delavskega sveta tega kolektiva. Na njej so med drugim podelili Iskri Commerce zlato plaketo za uspešno sodelovanje.

Iskra Commerce in ELKA sodelujeta tako na področju razvoja, kot pri dobavi reprodukcijskih materialov. Na uspešnost poslovanja je v veliki meri vplivalo tudi to, da je ELKA sledila razvoju Iskrine proizvodnje, se vključevala vanj in nam dobavljala ustrezne reprodukcije materiala izredno visoke kakovosti. Gre zlasti za lakirane žice, različne vezalne žice in kable.

Sodelovanje med Iskro Commerce in ELKO se bo v prihodnje gotovo še okrepilo, delno tudi zato, ker bodo v tej zagrebški organizaciji v kratkem začeli izdelovati galvansko kositrane žice, katere mora zdaj Iskra uvažati.

Neskrumno lahko zapišemo, da je ELKA ob obletnici svojega polstoletnega delovanja podelila od slovenskih organizacij zlato plaketo le Iskri Commerce, to pa je seveda hkrati visoko priznanje za vso Iskro.

L. D.

Vinku Mirtiču v slovo

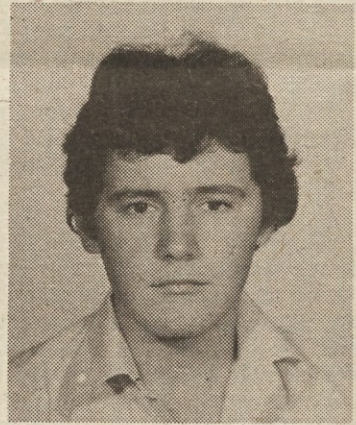
Nemo in tiho strmimo na tvoje prazno delovno mesto in nikakor ne moremo verjeti, da te je kruta usoda odtrgala iz naše sredine. Tvoj nesrečni padec 28. junija je bil kriv, da se kljub veliki volji do življenja nisi več vrnil v naše vrste.

V lepem jesenskem dnevu, ko smo se 23. 10. 1977 poslovili od tebe, smo v mislih prešli tvojo življenjsko pot, od tvoje mladosti, ko si doraščal v svoja najlepša mladostna leta v viharju II. svetovne vojne pa vse do tega trenutka bolečega slovesa.

Ob sončnih žarkih, ki se utapljuje v večerno zarjo ob obronkih naših gozdov in trt, ob šumenju vetra in večni pesmi žuborenja zelene Krke, nam boš, dragi Vinko, ostal v nepozabnem spominu!

Sodelavci TOZD
Keramični Kondenzatorji
Žužemberk

Andreju Šukljetu v spomin

V cvetu rane mladosti nas je zapustil Andrej, štipendist ZP ISKRA. Komaj 18 let je dočkal, ko mu je kruta usoda tragično pretrgala nit življenja.

Bil je dober dijak Tehniške srednje šole, vester, prizadeven ter deloven član Kluba štipendistov. S svojim obsežnim znanjem je stopal v svet moderne elektronike. Svoj prosti čas je porabljal za realizacijo svojih idej, sodeloval pa je tudi v Klubu inovatorjev. Svoje znanje je posredoval vrstnikom, pa tudi marsikateremu študentu. Tvoja nenadna smrt je globoko prizadela starše, brata, ter vse kolege in prijatelje. Andrej! Ostal nam boš v večnem spominu.

ŠTIPENDISTI ZP ISKRA

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta
FRANCA TOMŠETA
se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz TOZD Števeci za izraze sožalja in denarno pomoč

hčerka Marija.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi moje drage sestre

IVANKE KODARIN

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz obdelovalnice Tovarne TEA za izraze sožalja in denarno pomoč

brat Milan z družino.

Naš delež k izgradnji kulturnega doma Ivana Cankarja

Že pred časom smo brali v dnevnem časopisju, da bo tudi Iskra prispevala sredstva za gradnjo Kulturnega doma Ivana Cankarja. Lokacija v neposredni bližini Iskrine poslovne stavbe v Ljubljani, je bila prvotno predvidena za širjenje Iskrine stavbe v horizontalni smeri. Z novim projektom je ta možnost seveda odpadla. O razpletu je delegate na seji skupščine seznanil generalni direktor ZP Iskra Jože Hujs, član iniciativnega odbora za gradnjo Kulturnega doma Ivana Cankarja.

„Predlog Inicijativnega odbora je bil, da Iskra zagotovi sredstva v višini 4% potrebne vsote za gradnjo Kulturnega doma. Odločeno o tem seveda še ni, saj smo trenutno šele v fazi zbiranja dokumentacije, ki bo predvidoma stekla čez štirinajst dni.

Kulturni dom bo zgrajen na prostoru, predvidenem za horizontalno širjenje Iskrine poslovne stavbe na Trgu revolucije, zato smo seveda zahtevali drugo primerno lokacijo. Naša vlaganja v infrastrukturo Trga revolucije niso bila zanemarljivo majhna, zato je bila naša zahteva upravičena.

Alternativna rešitev, ki smo jo predlagali je bil prostor v bližini Iskrinega kompleksa na Stegnah, vendar se je izkazalo, da ne pride zaradi gradnje ljubljanske obvoznice, s prostorom za zrcalno širjenje prek ceste pa ne morejo računati niti Iskrine TOZD v Stegnah.

Dejanske rešitve zaenkrat še ni, čeprav je tudi naš interes pri gradnji Kulturnega doma, kjer bo med drugim sedež Delavske Univerze, nesporen. Družbena odločitev, ki zaenkrat edino velja, je dejstvo o gradnji in o skromnih — pa še vedno maksimalnih — 6000 m² prostora, namesto prvotnih 10–12.000 m². Imamo pa zagotovila, da morebitna soudeležba v višini 4% ne bo „duplirana“ v naknadnih prispevkih za SIS.

Pripominjam, da bo Iskra najverjetneje tudi izvajalec šibko in jakotočnih instalacij novega doma.“

Prebrali smo za vas

To, kar imajo veliki narodi in njihovi jeziki že zdavnaj, smo pred nedavnim začeli uresničevati tudi pri nas. Gre namreč za izid prvega zvezka Etimološkega slovarja slovenskega jezika od črke A do črke J, ki ga je pripravil akademik dr. France Bezlaj, izdala Slovenska akademija znanosti in umetnosti, oz. njen inštitut za slovenski jezik, založila pa založba Mladinska knjiga iz Ljubljane.

V uvodni besedi k prvemu zvezku slovarja poudarja SAZU, da začneta tako akademija kot njen Inštitut za slovenski jezik — etimološko—onomastična sekcija s to knjigo izdajati Etimološki slovar slovenskega jezika, ki bo skupaj z dopolnilnim zvezkom obsegal štiri knjige. Delo je predsedstvo SAZU že pred leti zaupalo akademiku prof. dr. Francetu Bezlaju, načelniku sekcije za etimologijo in onomatiko. Tako z izdajo prve knjige slovarja uresničuje avtor zamisel SAZU, ki jo je vključila v svoj program že takoj po ustanovitvi 1939. leta, vendar iz različnih vzrokov ni mogla biti uresničena, dokler ni pred leti te naloge na željo SAZU prevzel akademik Bezlaj, avtor del Slovenska vodna imena (v dveh knjigah) in Eseji o slovenskem jeziku ter številnih razprav, člankov in kritik s področja jezikoslovja.

Zdaj stopamo pred vse domače in tuje slavistike, pravi dalje v uvodu SAZU, s prvo knjigo njegovega Etimološkega slovarja slovenskega jezika, ki ne bo pomemben samo za slovenistiko, marveč za vse slovanske etimologije in mednarodno primerjalno jezikoslovje.

„Če bi etimološki slovar uporabljal samo izšolan jezikoslovec, bi bilo verjetno najboljše obravnavati pod skupnim geslom vse refleksne ene besedne družine z razvojnega stališča. Ker pa je slovar namenjen tudi kulturnim delavcem z drugih področij, ki potrebujejo jezikoslovnih informacij, je seveda

bolj praktično razbiti takšne celote na večje število gesel po pomenskih enotah, ki jih tudi laik zlahka poveže med seboj. Pri tem pa se je seveda težko izogniti ponavljanju.

Razumljivo je, da ne more biti pri tolikšni množici gradiva vsako geslo vsestransko premišljeno in dognano. Za to bi bilo potrebno sodelovanje več različno izšolanih strokovnjakov. Toda vsak etimološki slovar je mejnik med dvema razdobjema raziskovanja: zaključni staro in pripravi pogoje za novo. Mnogo dela bo treba še opraviti na področju slovenskega akcentološkega razvoja, kjer je v slovarju posebej upoštevanih samo skromno število v dosedanjih akcentološki literaturi obravnavanih primerov.“

Tako pravi skromno in trezno avtor, akademik Bezlaj o prvem zvezku Etimološkega slovarja slovenskega jezika, ki pa v bistvu pomeni ogromen napor in velik korak naprej tako v našem jezikoslovju, kot tudi v širšem, splošnoslavističnem smislu. S tem slovarjem se tudi naša znanost, oziroma slovensko jezikoslovje opazno in pomembno vključuje v širšo slavistiko in sploh jezikoslovje na svetovni ravni.

D. Ž.

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektroniško, telekomunikacije, elektromehanično, avtomatiko in elemente, Kranj — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Bogo Mohor, odgovorni urednik: Dušan Željenc — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon 24-905, int. 48 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA—DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.